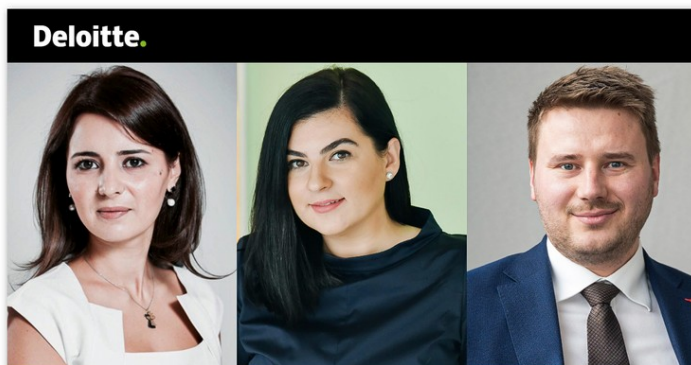

Facturarea electronica, de la teorie la practica. Cum se aplica în România?

Facturarea electronica a fost introdusa cu întârziere în România, însă, odata demarat procesul, autoritațile anunța o evoluție rapida de la proiectul pilot la obligativitate pentru toate facturile emise, indiferent de tipul contribuabilului sau de marfurile comercializate. Sistemul implementat în țara noastră a fost inspirat din Italia, stat care a facut primul pas în aceasta direcție încă din 2014. Ce presupune trecerea la acest sistem de facturare și raportare și care sunt aspectele care mai trebuie lamurite pentru continuarea procesului de extindere de la faza actuala la etapa urmatoare?

La jumatatea anului 2019, Comisia Europeana a declanșat procedura de *infringement* împotriva României pentru întârzierea transpunerii în legislația naționala a Directivei 55/2014 privind facturarea electronica. Doi ani mai târziu, autoritațile române au adoptat ordonanța de urgența privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național RO e-Factura, masura necesara și pentru atingerea obiectivelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliența, respectiv creșterea veniturilor la bugetul de stat.

Decizia de dezvoltare a proiectului de facturare electronica în România a fost luata dupa analizarea modelului italian, iar autoritațile fiscale au subliniat încă de la început ca programul pilot de implementare a sistemului pe relația dintre companii private și instituții ale statului (*business to government* - B2G) va pune bazele dezvoltarii sistemului generalizat de facturare electronica în relația dintre companii private (*business to business* - B2B).

Așadar, facturarea electronica a debutat timid la finalul anului trecut, însă viteza cu care au fost implementate modificarile asupra întregului concept, pentru trecerea la etapa urmatoare, este încurajatoare.

Astfel, începând cu luna aprilie, opțional, și cu luna iulie, obligatoriu, contribuabilii care furnizeaza altor companii (B2B) bunuri încadrate în categoria celor care prezinta risc ridicat de evaziune fiscala vor emite facturile în sistemul RO e-Factura, indiferent daca beneficiarii sunt sau nu înrolați. Bunurile în cauza sunt specific menționate, și anume **legumele, fructele, bauturile alcoolice, produsele minerale** precum **apa minerala naturala, nisip și pietriș**, dar și articolele de **îmbracaminte și încălțăminte**. Pe lista autoritaților au fost de asemenea înscrise **construcțiile noi**.

Prin urmare, primii contribuabili afectați de aceasta masura vor fi **comercianții**, urmați de **jucatorii din industria ospitalității** (HoReCa) și **dezvoltatorii imobiliari**. Însa, cum autoritațile par decise sa generalizeze aceasta obligativitate, și celelalte categorii de contribuabili ar trebui sa se pregateasca pentru implementarea acestui sistem cât de curând.

În plus, având în vedere dorința de aliniere la standardele europene, este de așteptat ca relațiile cu autoritatea fiscala sa se bazeze tot mai mult pe tehnologie și, în acest context, contribuabilii trebuie sa urmareasca schimbarile care intervin, astfel încât sa se pregateasca din timp pentru a face față noilor cerințe.

Practica la nivelul UE

De-a lungul timpului, înainte de implementarea unor reglementari cu impact semnificativ, autoritățile din țara noastră au organizat grupuri de lucru cu reprezentanți ai celorlalte state membre cu experiențe similare. De cele mai multe ori, Italia și Polonia au reprezentat surse de inspirație pentru România.

Italia este printre primele țări din UE care au introdus facturarea electronică obligatorie pentru tranzacțiile B2B. Sistemul care permite emiterea și raportarea obligatorie în timp real a facturilor de vânzări electronice (SdI) a fost introdus începând cu 1 ianuarie 2019. Raportarea SdI era deja o cerință pentru tranzacțiile B2G încă din anul 2014.

Contribuabilii italieni emit facturile electronice într-un format XML specific și, ulterior, le încarcă în SdI. Sistemul efectuează unele verificări formale și, dacă factura este acceptată, platforma livrează e-factura destinatarului și trimite un raport de livrare furnizorului. În caz contrar, se emite un proces-verbal de respingere. Dacă sistemul nu poate livra o factura electronică destinatarului, SdI salvează factura electronică la dispoziția destinatarului pe platforma autorității fiscale și informează furnizorul în consecință.

Modelul Italian a reprezentat un exemplu și pentru **Polonia**, care a introdus recent facturarea electronică cu caracter opțional. Contribuabilii polonezi pot opta, din ianuarie 2022, să intre în sistemul central de facturare electronică KSeF. În această fază pilot, primirea facturilor electronice este condiționată de acceptul clientului.

Similar României, autoritățile poloneze au operat rapid amendamentele necesare spre finalul lui 2021, anul 2022 este alocat testărilor, iar, începând din anul 2023, sistemul va deveni general obligatoriu.

Polonia implementează un format standardizat, numit factura structurată emisă de KSeF în format XML. Elementele solicitate sunt foarte detaliate, iar sistemul va atribui fiecărei facturi o serie (ID) unică.

Cum va funcționa sistemul de facturare electronică în România

În România, contribuabilii vânzatori se vor putea conecta la sistemul RO e-Factura cu ajutorul certificatului digital calificat utilizat pentru accesarea spațiului privat virtual (SPV). Similar cu modelul italian, factura va fi întocmită în format XML, acesta fiind considerat și exemplarul original al facturii, dacă este însoțit de semnătura electronică a Ministerului Finanțelor.

Transmiterea acesteia se va putea efectua fie prin interconectarea aplicației disponibile la nivelul emitentului, utilizând o interfață (subiect de pre-autorizare), fie prin utilizarea aplicațiilor puse la dispoziție în mod gratuit de către Ministerul Finanțelor.

După transmiterea facturii electronice, sistemul va efectua operațiuni de verificare și validare de structură, de sintaxă și de semantică, ulterior generând un mesaj automat de răspuns. În cazul în care factura respectă structura, se aplică semnătura electronică a Ministerului Finanțelor (aspect care atestă primirea acesteia în sistemul național privind facturarea electronică) și se comunică destinatarului. În situația în care factura nu respectă structura, emitentul primește mesaj cu erorile identificate. După corectarea acestora, factura se retransmite prin același sistem.

Deși teoria sună încurajător, din practică a rezultat, de-a lungul timpului, că, în fazele de implementare a unei astfel de măsuri, apar diverse neconcordanțe din cauza cărora întregul proces devine anevoios. Și de această dată, fie că analizăm din punct de vedere comercial sau din punctul de vedere al resurselor care trebuie alocate pentru

utilizarea sistemului, este de așteptat ca noua masura sa genereze o povara administrativa suplimentara pentru mediul de afaceri, cel puțin în faza inițială.

Aspectele comerciale și tehnice care ridică semne de întrebare pentru contribuabili [ar trebui discutate și lamurite cu autoritățile fiscale](#) până în iulie 2022. Printre acestea se numără modalitatea de comunicarea a facturii către un client neînregistrat în sistem, perioada de implementare a unei conexiuni care să lege sistemul ERP (*Enterprise Resource Planning*) al contribuabilului la sistemul autorității fiscale sau procedura de transmitere a facturilor care conțin atât bunuri cu factor de risc ridicat, cât și alte tipuri de bunuri.

În concluzie, având în vedere complexitatea sistemului de facturare electronica și experiența altor state care l-au adoptat, pentru o implementare eficientă este nevoie de timp, comunicare și cooperare între autorități și mediul de afaceri.